Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 196,07.09.2021
Kaupunginhallitus, § 289,21.12.2021
Kaupunginhallitus, § 132,18.06.2024
Kaupunginhallitus, § 105,20.05.2025
Kaupunginhallitus, § 40,17.02.2026
Kaupunginhallitus, § 174,26.05.2026
Kaupunginvaltuusto, § 56, 09.06.2026

§ 56
Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksyminen

KAJDno-2021-885

Kaupunginhallitus, 07.09.2021, § 196

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Kyllönen, kaavasuunnittelija, kirsi.kyllonen@kajaani.fi

Liitteet

1 Liite 1. Kaavoitusaloite Kajaani Luolakangas
2 Liite 2. Luolakankaan tuulipuiston osayleiskaava-alueen alustava rajaus

Kuvaus

Pohjan Voima Oy suunnittelee Kajaanin Luolakankaan alueelle tuulivoimapuiston rakentamista ja on tehnyt Kajaanin kaupungille aloitteen osayleiskaavan laatimisesta tuulivoiman sijoittamisen mahdollistamiseksi. Hankealue sijoittuu Kajaanin eteläosaan, Kajaanin Pyhännän ja Vieremän kuntarajojen tuntumaan, Kajaanin Otanmäen lounaispuolelle. Alueen lounaispuolella on Kainuun maakuntakaavan 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaavan 2030 osoittama maakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen kohde tai alue (Saaresmäen tie) ja kaakkoispuolella Natura 2000-verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue Talaskangas. Alustavalla suunnittelualueella sijaitsee Kainuun maakuntakaavan 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaavan 2030 osoittamat 110 kV:n pääsähköjohto, pääsähköjohdon yhteystarvemerkinnät ja ulkoilureitti. Hankkeen koko alittaa voimassa olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden rajan. Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen on parhaillaan käynnissä.

Hankkeelle laaditaan ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA), jossa vastaavana viranomaisena toimii Kainuun ELY-keskus. Alustavan suunnittelutilanteen mukaan Luolakankaan alueelle voitaisiin sijoittaa enintään 9 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksittäisen tuulivoimalan yksikköteho 6–10 megawattia. Tuulivoimapuisto on tarkoitus liittää Vuolijoen sähköasemalle.

Pohjan Voima Oy on solminut alustavia voimalaitospaikkoja koskevat maanvuokrasopimukset maanomistajien kanssa. Hankkeella on Puolustusvoimien hyväksyntä. Hankkeen ensimmäinen keskustelutilaisuus on järjestetty seudun asukkaille verkkokokouksena 1.7.2021.

Pohjan Voima Oy esittää seuraavaa menettelyä:

- Kajaanin kaupunki käynnistää osayleiskaavan laatimisen maankäyttö- ja rakennuslain mukaan siten, että kaavaa on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti.
- Pohjan Voima Oy vastaa osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista. Lisäksi kaupunki perii Kajaanin kaupungissa kaavoituksesta ja muista kaavoitukseen liittyvistä viranomaistehtävistä perittävien maksujen mukaisesti 8000 euroa kaavahankkeen käsittelystä ja kaavoituksen ohjauksesta (Kajaanin kaupungin ympäristötekninen lautakunta 30.9.2015 § 71). Vastaavasti Kajaanin kaupunki vastaa omista hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisääteisissä tehtävissä.
- Pohjan Voima Oy tulee esittämään kaavaa laativaksi konsultiksi kaavoittajan, jolla on kaavan laatijan pätevyys ja jonka tulee täyttää myös Kajaanin kaupungin laatuvaatimukset. Kaavoittajan valinta esitetään Kajaanin kaupungin hyväksyttäväksi.
- Pohjan Voima Oy esittää kaava-alueen rajaukseksi liitteen 1. mukaista aluerajausta. Kaava-alueen rajaus ja tuulivoimaloiden sijoittelu täsmentyvät myöhemmin laadittavien selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella. Myös tiestön ja sähköaseman sijainnit täsmentyvät suunnittelun aikana.

Ehdotus
Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunki hyväksyy Pohjan Voima Oy:n kaavoitusaloitteen kaavoituksen valmistelun käynnistämisestä Luolakankaan tuulivoimapuistoa varten siten, että tuulivoimaloiden rakennusluvat voidaan myöntää osayleiskaavan perusteella, mikäli kaava hyväksytään ja se saa lainvoiman.

Pohjan Voima Oy vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista sekä kuuluttamis- ym. kuluista. Lisäksi Kajaanin kaupunki perii kaavoituksesta ja muista kaavoitukseen liittyvistä viranomaistehtävistä perittävien maksujen mukaisesti (Kajaanin kaupungin ympäristötekninen lautakunta 30.9.2015 § 71) Pohjan Voima Oy:ltä 8.000 (kahdeksan tuhatta) euroa kaavahankkeen käsittelystä ja kaavoituksen ohjauksesta.

Pohjan Voima Oy:n tulee hyväksyttää Kajaanin kaupungilla kaavaa laativa konsultti, kun kaavakonsultti on valittu.

Päätös
Hyväksyi.

Yleiskaavasuunnittelija Kirsi Kyllönen esitteli asiaa ja osallistui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn ajan Teams-etäyhteydellä

Tomi Mäkipelto Pohjan Voima Oy:stä osallistui kokoukseen ja esitteli hanketta klo 15.36-15.50 Teams-etäyhteydellä ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, 21.12.2021, § 289

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Kyllönen, kaavasuunnittelija, kirsi.kyllonen@kajaani.fi
Anne Siltavuori, Kaupunginarkkitehti, anne.siltavuori@kajaani.fi

Liitteet

1 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Pohjan Voima Oy:n omistama tytäryhtiö Luolakankaan Tuulipuisto Oy suunnittelee korkeintaan 9 voimalan tuulivoimapuiston rakentamista Kajaanin kaupungin eteläosaan Otanmäen taajamasta noin 5 km lounaaseen lähelle Pyhännän ja Vieremän kuntarajoja. Kaava-alueen pinta-ala on noin 20 km^2. Kunkin voimalan yksikköteho on enintään 10 MW ja tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus enimmillään 300 metriä. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon johdonvarsiliitynnällä hankealueen halki menevään 110 kV:n johtoon tai rakentamalla 110 kV:n voimajohto olemassa olevan voimalinjan rinnalle ja liittymällä Fingridin Vuolijoen sähköasemaan.

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja. Lähimmät voimassa olevat asema- ja yleiskaavat ovat Otanmäen asemakaavat noin 5 km koilliseen hankealueesta sekä Piiparinmäen tuulivoimaosayleiskaava noin 5 km luoteeseen hankealueesta. Noin kolmen kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta lounaaseen sijoittuu vireillä oleva osayleiskaava, Harsunlehdon tuulivoimaosayleiskaavaa, ja noin kuuden kilometrin etäisyydelle itään suunnittelualueesta sijoittuu vireillä oleva Katajamäen tuulivoimaosayleiskaavaa.

Alueen lounaispuolella on Kainuun maakuntakaavan 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaavan 2030 osoittama maakunnallisesti arvokas kulttuurihistoriallinen kohde tai alue Saaresmäen tie ja kaakkoispuolella Natura 2000-verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue Talaskangas. Alustavalla suunnittelualueella sijaitsee Kainuun maakuntakaavan 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaavan 2030 osoittamat 110 kV:n pääsähköjohto, pääsähköjohdon yhteystarvemerkinnät ja ulkoilureitti. Hankkeen koko alittaa voimassa olevan Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden rajan. Tuulivoimamaakuntakaavan tarkistaminen on parhaillaan käynnissä.

Hankkeeseen liittyen on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-laki 4 §), jossa vastaavana viranomaisena toimii Kainuun ELY-keskus. YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan toteutusvaihtoehtoa VE1, jossa hankealueelle sijoittuisi 9 voimalaa. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulipuistoa ei rakenneta. Hankealueen rajaus on alustavasti myös kaavoitettavan alueen rajaus. Kaava-alueen rajaus tarkentuu YVA-menettelyn yhteydessä laadittavien selvitysten, mallinnusten ja

vaikutusten arvioinnin myötä siten, että rajauksessa huomioidaan mm. Kainuussa yleisesti tuulivoimahankkeissa suuntaa antavana käytettyä 40 dB:n mallinnettua melualuetta voimaloista.

Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan laatimisen alueelle. Osayleiskaava laaditaan MRL 77 a-c § sekä 44 § mukaisena siten, että rakennusluvat voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. Yleiskaavoituksen yhteydessä arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n mukaisesti kaavan toteuttamisen aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön. Vaikutuksia selvitettäessä painopiste asetetaan merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin. Tuulivoimahankkeissa yleisesti merkittäväksi tunnistettuja vaikutuksia ovat erityisesti melu- ja varjon vilkkumisvaikutukset, linnustovaikutukset sekä maisemavaikutukset. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä (MRL 62 §).

Ehdotus
Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus käynnistää Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisen kuuluttamalla sen vireille ja asettaa samalla osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.

Äänestykset
Asian käsittelyn jatkaminen JAA, Tea Heikkisen pöydällepanoesitys EI.

Jaa
Eero Suutari
Silja Keränen
Päivi Fonselius
Tero Paukkeri
Teuvo Hatva
Auli Halonen
Marjatta Immonen
Helena Ohtonen
Miikka Kortelainen
Ei
Pasi Kilpeläinen
Tea Heikkinen

Päätös
Tea Heikkinen Pasi Kilpeläisen kannattamana esitti, että asia jätetään pöydälle.

Äänestysjärjestysehdotus: Asian käsittelyn jatkaminen JAA, pöydällejättäminen EI.

Äänestyksen tulos 9 JAA-ääntä, 2 EI-ääntä.

Kaupunginhallitus jatkoi asian käsittelyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan esityksen.

Kaavasuunnittelija Kirsi Kyllönen oli kokouksessa läsnä asian esittelyn ajan.

Kaupunginhallitus, 18.06.2024, § 132

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Väyrynen, Kaavasuunnittelija, minna.vayrynen@kajaani.fi

Liitteet

1 Liite 1 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos 10062024 kaava
2 Liite 2 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos 10062024 selostus
3 Liite 3 Lausuntopyyntöjakelulista (kaavaluonnos)

Kajaanin kaupungin eteläosaan on valmistunut Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos. Hankealue sijaitsee noin 30 km Kajaanin keskustasta ja noin 4,5 km Otanmäen taajamakeskustasta lounaaseen. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 20 km2. Osayleiskaavassa on esitetty seitsemän (7) kokonaiskorkeudeltaan 300 metrin ja noin 6-14 MW:n tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Paikallinen hanke ei edellytä maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue -merkintää, sillä maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueella tarkoitetaan lähtökohtaisesti vähintään kymmenen (10) teollisen kokoluokan voimalan muodostamaa aluetta. Tuulivoimapuistoa suunnittelee Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Luolakankaan Tuulipuisto Oy. Osayleiskaavatyön kaavakonsulttina on toiminut AFRY Finland Oy. Osayleiskaava on tullut vireille 12.1.2022 Kajaanin kaupunginhallituksen 21.12.2021 § 289 päätöksellä. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena MRL:n 77a §:n mukaisesti.

Suunnittelualueessa on huomioitu rakentamista rajoittava 40 dB:n mallinnettu melualue huomioiden lisäksi Kajaanin kaupungin alueella yleisesti tuulivoimatuotannon sijoittamista koskevat linjaukset, jotka on määritelty Kajaanin tuulivoimaohjelmassa 2035. Tuulivoimapuisto tulee koostumaan tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista tai ilmajohdoista sekä tuulipuiston sähköasemasta. Voimaloiden sijoittelussa on huomioitu muun muassa etäisyys asutukseen, suojelualueisiin, muinaisjäännöksiin ja voimajohtoihin sekä melutaso ja varjovaikutukset. Osayleiskaavaa varten ja tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on tehty useita selvityksiä, kuten maisema- ja kulttuuriympäristöselvitys, näkymäalueanalyysi, muinaismuistoselvitys, melu- ja välkemallinnus, kasvillisuus- ja luontoselvitykset sekä Natura-arviointi.

Kaavoitettava alue käsittää tuulivoimapuiston alueen, eikä osayleiskaava-alueen ulkopuolista sähkönsiirtoreittiä kaavoiteta. Sähkönsiirto kuuluu tuulivoimapuiston hankekokonaisuuteen ja sisältyy hankkeen erilliseen mutta osayleiskaavoituksen rinnalla samanaikaisesti edenneeseen YVA-menettelyyn. Tuulivoimapuisto on tarkoitus liittää sähköverkkoon ensisijaisesti rakentamalla tuulivoimapuistoon sähköasema, josta sähkö syötetään olemassa olevaan, hankealueen halkaisevaan lounas–koillinen-suuntaiseen voimajohtoon (YVA-menettelyn sähkönsiirron vaihtoehto SVE1). Toinen vaihtoehto (YVA-menettelyn sähkönsiirron vaihtoehto SVE2) käsittää sähköaseman rakentamisen tuulivoimapuistoon ja uuden 110 kV-voimajohdon rakentamisen Vuolijoen sähköasemalle, kulkemaan itäpuolella olemassa olevien voimajohtojen rinnalla samassa maastokäytävässä.

Suunnittelualue sijoittuu pääosin metsätalouskäytössä olevalle metsä- ja suoalueelle. Hankkeen suunnitellut rakenteet (tuulivoimalat, tiet ja sähkösiirron rakenteet) sijoittuvat ihmistoiminnan johdosta muuttuneille alueille. Hankealueelle, ulkoiselle sähkönsiirron reittivaihtoehdolle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu Natura 2000-verkoston kohteita tai luonnonsuojeluohjelma-alueita. Alueelta tunnistetut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet on huomioitu hankesuunnittelussa, eikä niiden alueelle ole suunniteltu tuulivoimaloita tai muita rakenteita.

Tuulivoimahankkeen alueella ei sijaitse asuin- tai lomarakennuksia. Lähimmästä suunnitellusta voimalasta etelään sijoittuu Leppikylä runsaan 2 km etäisyydelle ja lounaassa Saaresmäen kylä noin 2,3 km etäisyydelle. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 2 km etäisyydellä pohjoisessa ja lähin lomarakennus noin kahden kilometrin etäisyydellä etelässä lähimmästä suunnitellusta voimalapaikasta. Hankealueen lähistöllä sijaitsee lisäksi alle 2 kilometrin etäisyydellä lähimmistä voimaloista lomarakennuksia, joiden käyttötarkoituksen muutoksista on sovittu alustavasti talousrakennuksiksi, jolloin tuulivoimaohjelman kriteeri asutusetäisyydestä tulee täyttymään. Rakennusten muuttuvat tiedot tullaan päivittämään rekistereihin kaavaehdotusvaiheessa.

KAAVATILANNE

Kainuun maakunnassa on voimassa viisi maakuntakaavaa. Kainuun maakuntakaavassa 2020 ja Kainuun vaihemaakuntakaavassa 2030 Luolakankaan tuulivoimapuiston alue on kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) ja alueen itäosaan on osoitettu ulkoilu- ja moottorikelkkailureitti. Alueen poikki on osoitettu ohjeellinen 110 kV pääsähköjohto (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava), joka on Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa 2035 osoitettu 400 kV:n pääsähköjohdon yhteystarpeena. Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035 on hyväksytty 12.12.2023 ja maakuntahallituksen 12.2.2024 päätöksellä määrännyt kaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Alueella ei ole tuulivoimaloiden alueen maakuntakaavamerkintää.

Tuulivoimapuiston alueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Lähin voimassa oleva yleiskaava on Piiparinmäen tuulivoimaosayleiskaava noin 5 km luoteeseen

hankealueesta. Vireillä olevista yleiskaavoista tuulivoimapuiston hankealueesta noin kolmen kilometrin päähän lounaaseen sijoittuu Kajaanin Harsunlehdon tuulivoimaosayleiskaava, noin kuuden kilometrin etäisyydelle itään Katajamäen tuulivoimapuiston osayleiskaava ja yli kuuden kilometrin etäisyydelle luoteeseen Löytösuon tuulivoimapuiston osayleiskaava sekä noin seitsemän kilometrin etäisyydelle kaakkoon Sonkajärvelle sijoittuva Myllykankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava.

Osayleiskaava-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia asemakaavoja tai ranta-asemakaavoja. Lähimmät voimassa olevat asemakaavat ovat Otanmäen asemakaavat noin 4,5 km koilliseen hankealueesta.

KAAVALUONNOS

Kaava-alueen päämaankäyttömuodoksi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-4). Osayleiskaavan alueelle sijoittuvien 7 tuulivoimalan rakennuspaikat (tv-1), sekä alueen olemassa oleva ja ohjeellinen tieverkosto, olemassa olevat sähkölinjat ja vesijohto, ohjeelliset ilmajohdot ja maakaapelit, vaihtoehtoiset energiahuollon alueet, ohjeelliset maa-aineksen ottoalueet ja muu tarvittava infrastruktuuri sekä luonto- ja muinaismuistokohteet osoitetaan M-4-alueiden sisällä kohdemerkinnöin tai erillisinä alueen osina. Lisäksi kaavassa on yleiset määräykset melutason ohjearvoista, voimalatyypistä, Puolustusvoimien hyväksynnästä ja lentoestevaloista ja -luvasta.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Tuulivoimapuiston toteuttamisesta ei aiheudu merkittäviä yhdyskuntarakenteeseen kohdistuvia vaikutuksia. Pääasiallisena maankäyttömuotona säilyy jatkossakin metsätalous, joka voi jatkua pääosalla alueesta entiseen tapaan. Välittömät vaikutukset maankäyttöön kohdistuvat erityisesti muuttuvan maankäytön alueille (voimalapaikat, tielinjat, sähköasemat, sähkönsiirto), jossa maankäyttö muuttuu metsätaloudesta energiantuotannon alueeksi. Uudet rakennettavat ja parannettavat tieyhteydet helpottavat alueella liikkumista. Hankkeen toteuttaminen ei aiheuta vaikutuksia maa- ja metsätalouteen tai virkistyskäyttöön liittyvään rakentamiseen, mutta muuttunut maisema ja muutoksen äänimaailmassa koetaan yleensä virkistyskokemusta heikentävänä tekijänä. Asuin- ja lomarakennuksia ei voida osoittaa alueille, joilla melutason ohjearvot ylittyvät (40 dB).

Vaikutukset maisemaan

Tuulivoimapuiston voimakkaimmat maisemalliset vaikutukset ovat luonnollisesti puistoalueen sisällä, lähellä voimalaa, avoimilla paikoilla avosoiden tai hakkuuaukioiden yhteydessä. Alueella ei ole asutusta, vaan se on tavanomaiseen virkistyskäyttöön ja lähinnä metsätalouteen liittyvää ympäristöä, joten koettuja maisemallisia vaikutuksia ei voi pitää merkittävinä. Merkittävimmät vaikutukset muodostuvat lähialueiden peltojen yhteydessä olevalle asutukselle, joista avautuu riittävän laaja ja pitkä avoin näkymä voimaloiden suuntaan. Kauempana olevalle asutukselle maisemalliset vaikutukset ovat vähäiset etäisyyden takia. Hanke muuttaa alueen luonnonmaisemaa, mutta kokonaisuudessaan maisemalliset vaikutukset

alueen virkistyskohteille ovat vähäiset.

Vaikutukset kasvillisuuteen, luontotyyppeihin, linnustoon, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin
Tuulivoimahankkeen vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin keskittyvät hankkeen rakennusvaiheeseen, jonka myötä osa hankealueen luonnonympäristöstä muuttuu rakennetuksi ympäristöksi. Vaikutukset kohdistuvat tavanomaisiin luontotyyppeihin ja luonnontilaltaan jo heikentyneille alueille, joten vaikutukset nähdään vähäisen kielteisinä.

Hankkeesta aiheutuvat vaikutukset muodostuvat häiriö- ja meluvaikutuksesta sekä elinympäristöjen häviämisestä ja pirstoutumisesta. Varsinaiset rakentamispaikat sijoittuvat suhteellisen etäälle toisistaan. Osa rakennusvaiheen karkottamista eläimistä palaavat todennäköisesti alueelle ihmistoiminnan vähentyessä. Kaikkia neljää suurpetolajia on mahdollista tavata hankealueella. Hankealue sijoittuu Vuolijoen-Marttisen susireviirin alueelle, mutta todennäköisesti ydinalueiden ulkopuolelle. Alue ei kuulu metsäpeuran nykyisiin elinalueisiin eikä ole liito-oravien tai lepakoiden merkittävää esiintymisaluetta. Saukkoja tavaan hankealueella. Tuulivoimaloiden ollessa toiminnassa aiheutuu merkittävimmät vaikutukset eläimistölle ja linnustolle voimaloiden aiheuttamasta melusta, joka saa herkimmät lajit välttämään oleskelua voimaloiden välittömässä läheisyydessä. Toimintavaiheessa vaikutuksia linnustolle aiheutuu törmäysriskistä (erityisesti kanalinnut ja päiväpetolinnut) ja estevaikutuksesta. Kokonaisuudessaan vaikutukset ovat vähäisen kielteisiä.

Ekologiset yhteydet on alustavasti arvioitu luonnosvaiheessa ja vaikutukset tarkentuvat ehdotusvaiheeseen. Kajaanin kaupungin ekologisen verkoston selvityksen valtakunnallinen yhteys sijoittuu alueen eteläpuolelle ja maakunnallinen yhteys pääosin alueen pohjoispuolelle. Alueen itäosaan sijoittuu pohjois-eteläsuuntainen yhteystarve. Hankealueen sijoittuessa yhteyksien läheisyyteen, merkitys yhteyksien kannalta jäänee vähämerkityksellisemmäksi. Osa eläimistöstä voi hyödyntää myös tuulivoimaloiden väliin jääviä metsäisiä alueita.

Vaikutukset talouteen ja elinkeinoihin
Hankkeen talous- ja työllisyysvaikutusten arvioidaan olevan kokonaisuutena merkittävyydeltään kohtalaisia, ja etenkin rakentamisvaiheessa hankkeesta aiheutuu paikallisesti ja seudullisesti todennäköisesti merkittäviä positiivisia suoria ja välillisiä talous- ja työllisyysvaikutuksia. Hankkeen kokonaistyöllisyysvaikutuksista syntyy projektikehityksestä ja asiantuntijapalveluista, infrastruktuurin rakentamisesta ja asentamisesta, voimaloiden valmistuksesta, materiaaleista, komponenteista ja järjestelmistä sekä käyttö- ja kunnossapidosta arvioiden 747-1745 henkilötyövuotta 35 vuoden aikana. Paikallisen työvoiman hyödyntämisen osuus eri tuulivoimahankkeissa vaihtelee, mutta sitä hyödynnetään erityisesti valmistelu-, rakentamis- ja alueen kunnossapitovaiheessa.

Hankealueen maanomistajille maksetaan vuokraa solmittujen

maanvuokraussopimusten mukaisesti. Lisäksi tuulivoimahankkeita koskevat yhteisövero, kunnallis- ja tulovero sekä kiinteistövero. Tuulivoimapuiston rakentaminen kohdistuu metsätalouskäytössä olevalle maalle, josta poistuvaa pinta-alaa on hieman alle kaksi prosenttia. Muu alue säilyy metsätalouden käytössä. Rakentamisaika voi aiheuttaa tilapäistä häiriötä alueen kiinteistöille kulkemiselle, mutta toteutettava tiestö parantaa alueen saavutettavuutta. Maisemavaikutukset koetaan usein heikentävän alueen matkailullista arvoa ja muutoksella voi olla vaikutusta yksilötason päätöksiin matkailla alueella.

Muut vaikutukset
Lisäksi kaavassa on arvioitu vaikutukset kulttuuriympäristöön ja muinaisjäännöksiin, maa- ja kallioperään, pinta- ja pohjavesiin, liikenteeseen, meluun, varjon vilkkumiseen, ilmastoon ja ilmanlaatuun sekä ihmisten elinoloihin. Lisäksi on arvioitu yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Vaikutukset maaperään ja kallioperään ovat paikallisia ja keskittyvät rakentamisvaiheeseen. Rakennustöiden ei arvioida vaikuttavan heikentävästi hankealueen tai läheisten vesistöjen ekologiseen tai kemialliseen tilaan tai vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseen. Maa-ainesta voi huuhtoutua vesistöön aiheuttaen paikallista ja lyhytaikaista ravinne- ja kiintoainekuormitusta ja veden samentumista. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia ovat kuljetukset ja työmaan henkilöliikenne. Kuljettamisesta voi aiheutua tilapäistä haittaa liikenteelle. Luolakankaan hanke vahvistaa voimahuollon rakenteita ja lisää energiantuotantoa. Hankkeella on positiivisia vaikutuksia ilmastoon ja ilmanlaatuun, koska tuulisähköntuotannolla voidaan korvata muita energiantuotantomuotoja. Hankkeen koko elinkaaren aikana keskeisiä kasvihuonekaasupäästöjen lähteitä ovat materiaalien valmistus, kuljetukset, rakentaminen ja käytöstä poisto. Paikallisten riskien todennäköisyydet ovat matalia. Rakentamisaikana ne liittyvät pääosin työturvallisuuteen. Toiminnan aikana niin jään putoamisen, palon syttymisen kuin sään ääri-ilmiöiden mahdollisuudet ovat vähäisiä. Tuulivoimaloiden melu jää lähimpienkin asuin- ja lomarakennusten luona alle ohje- ja toimenpiderajojen, mutta muuttaa lähialueen äänimaisemaa. Muutokset ovat ajallisesti ja paikallisesti vaihtelevia ja tuulivoimaloiden melu voidaan kokea etenkin lähimmissä kohteissa ajoittain häiritseväksi ja siten viihtyvyyshaittaa aiheuttavaksi.

LIITTEET
Liite 1 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos 10062024 kaava
Liite 2 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos 10062024 selostus
Liite 3 Lausuntopyyntöjakelulista (kaavaluonnos)
Oheisliiteet 1-4 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavanluonnos 10062024 selostuksen liitteet ja viranomaisliitteet

Valmisteluvaiheeseen liittyvä aineisto on saatavilla nähtävilläoloaikana kaupungin verkkosivuilla -> Asuminen ja ympäristö -> Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus -> Vireillä olevat kaavat.

Lisätietoja asiasta antavat kaavasuunnittelija Enja Valkonen, p. 040 159 6873 tai kaavasuunnittelija Minna Väyrynen, p. 040 1319 437, sähköposti muodossa etunimi. sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus
Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus päättää asettaa yleisesti nähtäville 10.06.2024 päivätyn Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksen.

Samalla kaupunginhallitus pyytää kaavaluonnoksesta lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee liitteenä 3 olevan lausuntopyyntölistan mukaisesti.

Päätös
Hyväksyi.

Asiantuntijoina kokouksessa olivat asian esittelyn ajan kaavasuunnittelija Enja Valkonen, kaavasuunnittelija Minna Väyrynen ja konsultti Ismo Vendelin Afry Oy.

Kaupunginhallitus, 20.05.2025, § 105

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Väyrynen, Kaavasuunnittelija, minna.vayrynen@kajaani.fi

Liitteet

1 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus 29042025 kaavakartta
2 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus 29042025 kaavaselostus
3 Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitetty 9.5.2025
4 Liite 10. Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet
5 Liite 12. Kajaanin Tuulivoimaohjelman 2035 kriteerien toteutuminen
6 Liite 13. Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuralle
7 Liite 2. Havainnekuvat
8 Liite 3. Arkeologisen inventoinnin raportti
9 Liite 4. Luontoselvitysraportti (sisältää Linnusto ja lumijäljet -liitteen)
10 Liite 5. Talaskankaan Natura-arviointi ja Otannevan Natura-tarvearviointi
11 Liite 6. Melumallinnusraportti
12 Liite 7. Välkemallinnusraportti
13 Liite 8. Asukaskyselyraportti
14 Liite 9. Viranomaisneuvottelun 19.4.2023 muistio
15 Liite 11. Kaava-alueen ja laskennallisen 40dB melualueen rajaukset

Kajaanin kaupungin eteläosaan on valmistunut Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus 29.04.2025.

Suunnittelualue sijaitsee noin 30 km Kajaanin keskustasta ja noin 4,5 km Otanmäen taajamakeskustasta lounaaseen ja sen pinta-ala on noin 18 km^2. Osayleiskaavassa on esitetty seitsemän (7) kokonaiskorkeudeltaan enimmillään 300 metrin ja noin 6-14 MW:n tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Tuulivoimapuistoa suunnittelee Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Luolakankaan Tuulipuisto Oy. Osayleiskaavatyön kaavakonsulttina on toiminut AFRY Finland Oy.

Osayleiskaava on tullut vireille 12.1.2022 Kajaanin kaupunginhallituksen 21.12.2021 § 289 päätöksellä. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakentamislupien perusteena alueidenkäyttölain 77a §:n mukaisesti. Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä 3.7. – 30.8.2024 välisen ajan. Kaavaluonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin Otanmäen koululla 7.8.2024.

Luonnoksesta saatiin 16 lausuntoa ja 12 mielipidettä. Kaavaluonnoksen palautteessa nousivat keskeisimmin esiin samat näkökohdat kuin aiemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa saadussa palautteessa. Lausuntoihin ja mielipiteisiin on annettu kaavan laatijan vastineet. Lausunnoista saatuun palautteeseen pohjautuen on laadittu lisäselvityksenä erillisraportti direktiivilajista sekä susireviiriselvitys ja elinympäristötarkastelu sekä täydennetty erillisraporttia ekologisista yhteyksistä ja metsäpeurasta. Myös maisemavaikutuksia havainnollistavia valokuvasovitteita on täydennetty. Lisäksi on laadittu erillinen havainnevideo, joka on nähtävillä kaupungin verkkosivuilla osoitteessa: https://www.kajaani.fi/luolakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava/

Suunnittelualueessa on huomioitu rakentamista rajoittava 40 dB:n mallinnettu melualue huomioiden lisäksi Kajaanin kaupungin alueella yleisesti tuulivoimatuotannon sijoittamista koskevat linjaukset, jotka on määritelty Kajaanin tuulivoimaohjelmassa 2035 sekä Kajaanin kaupungin vuonna 2024 laatima maakunnallista selvitystä tarkentava ekologisen verkoston selvitys. Tuulivoimahankkeen alueella ei sijaitse asuin- tai lomarakennuksia. Kaavaluonnosvaiheessa suunnittelualueen lähistöllä alle 2 kilometrin etäisyydellä lähimmästä voimalasta olleiden lomarakennusten muutokset talousrakennuksiksi on tehty ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista.

Kaavoitettava alue käsittää tuulivoima-alueen, eikä osayleiskaava-alueen ulkopuolista sähkönsiirtoreittiä kaavoiteta. Tuulivoima-alue on tarkoitus liittää sähköverkkoon ensisijaisesti rakentamalla tuulivoima-alueelle sähköasema, josta sähkö syötetään olemassa olevaan, suunnittelualueen halkaisevaan lounas–koillinen-suuntaiseen voimajohtoon (YVA-menettelyn sähkönsiirron vaihtoehto SVE1). Toinen vaihtoehto (YVA-menettelyn sähkönsiirron vaihtoehto SVE2) käsittää sähköaseman rakentamisen tuulivoima-alueelle ja uuden 110 kV-voimajohdon rakentamisen Vuolijoen sähköasemalle, kulkemaan itäpuolella olemassa olevien voimajohtojen rinnalla samassa maastokäytävässä.

Suunnittelualue sijoittuu pääosin metsätalouskäytössä olevalle metsä- ja suoalueelle. Hankkeen suunnitellut rakenteet (tuulivoimalat, tiet ja sähkösiirron rakenteet) sijoittuvat ihmistoiminnan johdosta muuttuneille alueille. Suunnittelualueelle,

ulkoiselle sähkönsiirron reittivaihtoehdolle tai sen välittömään läheisyyteen ei sijoitu Natura 2000-verkoston kohteita tai luonnonsuojeluohjelma-alueita. Alueelta tunnistetut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet on huomioitu hankesuunnittelussa, eikä niiden alueelle ole suunniteltu tuulivoimaloita tai muita rakenteita.

KAAVAEHDOTUS

Kaavaluonnoksesta saadun palautteen perusteella hankesuunnitelmaa on tarkennettu vähäisesti tarkistamalla läntisen puoleista vaihtoehtoa ohjeellisista energiahuollon alueista olemassa olevien voimajohtojen varrella. Lisäksi kaava-alueen rajaukseen on tehty pieniä tarkennuksia vastaamaan täsmällisemmin mallinnettua 40 dB melualuetta. Luonnosvaiheen jälkeen laadituilla luontoselvityksillä ja täydennyksillä ei todettu olevan vaikutuksia kaavaehdotukseen. Kaakkoisosassa kaava-alue on jonkin verran pienentynyt verrattuna kaavaluonnokseen ja länsiosassa muutokset kaava-alueen rajauksessa ovat pieniä tarkennuksia. Voimalapaikat eivät ole muuttuneet kaavaluonnoksesta kaavaehdotukseen edetessä. Tehdyillä tarkennuksilla ei ole läntisten energiahuollon alueen pienempää varaavaa vaikutusta lukuun ottamatta muutosta hankkeesta aiheutuviin vaikutuksiin.

Kaava-alueen päämaankäyttömuodoksi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-4). Osayleiskaavan alueelle sijoittuvien 7 tuulivoimalan rakennuspaikat (tv/1), sekä alueen olemassa oleva ja ohjeellinen tieverkosto, olemassa olevat sähkölinjat ja vesijohto, ohjeelliset ilmajohdot ja maakaapelit, vaihtoehtoiset energiahuollon alueet, ohjeelliset maa-aineksen ottoalueet ja muu tarvittava infrastruktuuri sekä luonto- ja muinaismuistokohteet osoitetaan maa- ja metsätalousalueiden sisällä kohdemerkinnöin tai erillisinä alueen päällekkäismerkintöinä. Lisäksi kaavassa on yleiset määräykset melutason ohjearvoista, voimalatyypistä, Puolustusvoimien hyväksynnästä ja lentoestevaloista ja -luvasta.

Uutena kaavamerkintänä kaavakartalle on lisätty informatiivisena merkintänä maakunnallisen ekologisen yhteyden eteläreuna sekä arkeologinen kohde (s/ark). Lisäksi kaava-alueen kavennuttua hankesuunnittelun tarkentumisen myötä itäreunasta, olemassa olevia ohjeellisia ulkoilureittejä ei enää sijoitu kaava-alueelle.

LIITTEET

Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus 29042025 kaavakartta
Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus 29042025 kaavaselostus
Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivitetty 9.5.2025)
Liite 2. Havainnekuvat
Liite 3. Arkeologisen inventoinnin raportti
Liite 4. Luontoselvitysraportti (sisältää Linnusto ja lumijäljet -liitteen)
Liite 5. Talaskankaan Natura-arviointi ja Otannevan Natura-tarvearviointi
Liite 6. Melumallinnusraportti
Liite 7. Välkemallinnusraportti
Liite 8. Asukaskyselyraportti
Liite 9. Viranomaisneuvottelun 19.4.2023 muistio
Liite 10. Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet

Liite 11. Kaava-alueen ja laskennallisen 40 dB melualueen rajaukset
Liite 12. Kajaanin Tuulivoimaohjelman 2035 kriteerien toteutuminen
Liite 13. Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuralle
Oheisliitteet 14.-17. Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus 29042025 selostuksen viranomaisliitteet

Ehdotusvaiheeseen liittyvä aineisto on saatavilla nähtävilläoloaikana kaupungin verkkosivuilla https://www.kajaani.fi/luolakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava/

Lisätietoja asiasta antaa kaavasuunnittelija Minna Väyrynen, p. 040 1319 437, sähköposti muodossa etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus
Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus päättää asettaa yleisesti nähtäville Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksen.

Samalla kaupunginhallitus pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee.

Päätös
Hyväksyi.

Merkittiin, että kaavanlaatija, projektipäällikkö Ismo Vendelin AFRY Finland Oy:stä, Kajaanin kaupunginarkkitehti Anne Siltavuori ja kaavasuunnittelija Minna Väyrynen osallistuivat kokoukseen asiantuntijoina asian esittelyn ajan klo 14.12-14.41.

Kaupunginhallitus, 17.02.2026, § 40

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Väyrynen, Kaavasuunnittelija, minna.vayrynen@kajaani.fi
Enja Kymäläinen, Kaavasuunnittelija, enja.kymalainen@kajaani.fi

Liitteet

1 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavakarttaehdotus nähtävillä 25.2.-27.3.2026
2 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2.ehdotus kaavaselostus OSA 1 nähtävillä 25.2.-27.3.2026
3 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2.ehdotus kaavaselostus OSA 2 nähtävillä 25.2.-27.3.2026
4 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2.ehdotus kaavaselostus OSA 3 nähtävillä 25.2.-27.3.2026
5 Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma_päivitys 27.1.2026
6 Liite 2. Havainnekuvat
7 Liite 3. Arkeologisen inventoinnin raportti

8 Liite 4. Luontoselvitysraportti (sisältää Linnusto ja lumijäljet -liitteen)
9 Liite 5. Talaskankaan Natura-arviointi ja Otannevan Natura-tarvearviointi
10 Liite 6. Melumallinnusraportti
11 Liite 7. Välkemallinnusraportti
12 Liite 8. Asukaskyselyraportti
13 Liite 9. Viranomaisneuvottelun 19.4.2023 muistio
14 Liite 10. Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet_päivitys 27.1.2026
15 Liite 11. Kaava-alueen ja laskennallisen 40dB melualueen rajaukset
16 Liite 12. Kajaanin Tuulivoimaohjelman 20235 kriteerien toteutuminen_päivitys 27.1.2026
17 Liite 13. Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuralle_päivitys 27.1.2026
18 Liite 18. Viranomaisneuvottelun 16.10.2025 muistio

Kajaanin kaupungin eteläosaan on valmistunut Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotus 21.1.2026.

Suunnittelualue sijaitsee noin 30 km Kajaanin keskustasta ja noin 4,5 km Otanmäen taajamakeskustasta lounaaseen ja sen pinta-ala on noin 18 km^2. Osayleiskaavassa on esitetty seitsemän (7) kokonaiskorkeudeltaan enimmillään 300 metrin ja noin 6-14 MW:n tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Tuulivoimapuistoa suunnittelee Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Luolakankaan Tuulipuisto Oy. Osayleiskaavatyön kaavakonsulttina on toiminut AFRY Finland Oy.

Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava on tullut vireille 12.1.2022 Kajaanin kaupunginhallituksen 21.12.2021 § 289 päätöksellä. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakentamislupien perusteena alueidenkäyttölain 77a §:n mukaisesti. Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos oli nähtävillä vuonna 2024. Kaavaluonnoksesta saadun palautteen pohjalta 29.4.2025 laadittu Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotus oli AKL 65 §:n sekä MRA 19 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 28.5. – 30.6.2025 välisen ajan. Tällöin pidettiin ehdotusvaiheen yleisötilaisuus Otanmäen koululla 11.6.2025. Ehdotuksesta saatiin 27 lausuntoa ja 6 osallisten kirjallista muistutusta.

Kaavaehdotuksen palautteessa nousivat keskeisimmin esiin samat näkökohdat kuin aiemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta saaduissa palautteissa. Erityisesti palautteissa on kiinnitetty huomioita lähialueen hankkeiden yhteisvaikutuksiin ihmisille ja luonnonympäristölle. Lausuntoihin ja muistutuksiin on annettu kaavan laatijan vastineet selostuksen liitteessä 10.

2. KAAVAEHDOTUS

Kaava-alueen rajaus ja kaavassa osoitetut voimalapaikat ovat pysyneet vuonna 2025 nähtävillä olleen ehdotusvaiheen mukaisina. Ensimmäisen kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen ja kaavaehdotuksesta saadun palautteen perusteella kaava-aineistoon on tehty täydennyksiä. Lausunnoissa ja viranomaisneuvottelussa esiin tulleena kaavaan on merkitty Metsähallituksen esityksestä kaava-alueen eteläreunalla Eteläjoen varrella sijaitseva pienialainen valtion METSO-toimenpideohjelmaan kuuluva

Rimpisuo-kohde ajantasaisena merkintänä s-1 osoittamaan suojeltavaa alueen osaa. Kaavaselostusta ja liitteitä on täydennetty Rimpisuo-kiinteistön ja ekologisen verkoston osalta huomioimalla Rimpisuon alueen kohdalle osoitettu ekologisen verkostoon kuuluva pienialainen ydinalue. Tehdyillä tarkennuksilla ei ole olennaista muutosta hankkeesta aiheutuviin kokonaisvaikutuksiin.

Kaava-aineistosta on lisäksi päivitetty ja ajantasaistettu muun muassa metsäpeuraa ja susireviirejä koskevia erillisselvityksiä sekä tehty teknisluonteisina tarkistuksina muokkaamalla kaava-alueen länsireunalla kulkevan yhdystien kaavamerkintää ja päivittämällä s-ark-merkinnällä kaavaehdotuksessa osoitettu Tiikonpuron muinaismuistokohde kesän 2025 maastotarkastuksen perusteella muinaismuistokohteeksi (sm-1).

Kaava-alueen päämaankäyttömuodoksi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltainen alue (M-4). Osayleiskaavan alueelle sijoittuvien 7 tuulivoimalan rakennuspaikat (tv/1), sekä alueen olemassa oleva ja ohjeellinen tieverkosto, olemassa olevat sähkölinjat ja vesijohto, ohjeelliset ilmajohdot ja maakaapelit, vaihtoehtoiset energiahuollon alueet, ohjeelliset maa-aineksen ottoalueet ja muu tarvittava infrastruktuuri sekä luonto- ja muinaismuistokohteet ja suojeltavan alueen osa osoitetaan M-4-alueiden sisällä kohdemerkinnöin tai erillisinä alueen päällekkäismerkintöinä. Lisäksi kaavassa on yleiset määräykset melutason ohjearvoista, voimalatyypistä, Puolustusvoimien hyväksynnästä ja lentoestevaloista ja -luvasta.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n mukaan, jos kaavaehdotusta on olennaisesti muutettu sen jälkeen, kun se on asetettu julkisesti nähtävillä, se on asetettava uudelleen nähtäville. Uudelleen nähtäville asettaminen ei kuitenkaan ole tarpeen, jos muutokset koskevat vain yksityistä etua ja niitä osallisia, joita muutokset koskevat, kuullaan erikseen.

Luolakankaan tuulivoimapuiston kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset ovat vähäistä merkittävämpiä ja tulkittava olennaisiksi muutoksiksi. Merkittävänä muutoksena on lisätty Rimpisuon suojeltava alueen osa -kaavamerkintä ja täydennetty sen osuutta osana ekologisia yhteyksiä. Lisätty merkintä on vaikutukseltaan vähäinen ottaen huomioon kaavan kokonaisvaikutukset, mutta alueen merkitys osana ekologisia yhteyksiä olisi tullut huomioida edellisessä kaavaehdotuksessa. Lisäksi ei voida tulkita muutoksen koskettavan vain yksityistä etua ja näin ollen kaavaehdotus tulee asettaa uudelleen nähtäville.

LIITTEET

Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotus 21012026 kaavakartta
Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotus 21012026 kaavaselostus
Liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivitetty 27.1.2026)
Liite 2. Havainnekuvat
Liite 3. Arkeologisen inventoinnin raportti
Liite 4. Luontoselvitysraportti (sisältää Linnusto ja lumijäljet -liitteen)
Liite 5. Talaskankaan Natura-arviointi ja Otannevan Natura-tarvearviointi

Liite 6. Melumallinnusraportti
Liite 7. Välkemallinnusraportti
Liite 8. Asukaskyselyraportti
Liite 9. Viranomaisneuvottelun 19.4.2023 muistio
Liite 10. Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet (päivitetty 27.1.2026)
Liite 11. Kaava-alueen ja laskennallisen 40 dB melualueen rajaukset
Liite 12. Kajaanin Tuulivoimaohjelman 2035 kriteerien toteutuminen (päivitetty 27.1.2026)
Liite 13. Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuralle (päivitetty 27.1.2026)
Liite 18. Viranomaisneuvottelun 16.10.2025 muistio

Oheisliitteet 10. (viranomaisversio) ja 14.-17. Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan 2. kaavaehdotus 21012026 selostuksen viranomaisliitteet

Ehdotusvaiheeseen liittyvä aineisto on saatavilla nähtävilläoloaikana kaupungin verkkosivuilla https://www.kajaani.fi/luolakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava/

Lisätietoja asiasta antavat kaavasuunnittelija Minna Väyrynen, p. 040 1319 437 ja kaavasuunnittelija Enja Kymäläinen, p. 040 1596 873, sähköpostit muodossa etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus
Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus päättää asettaa yleisesti uudelleen nähtäville Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotuksen (2. kaavaehdotus) vähintään 30 vrk:n ajaksi.

Samalla kaupunginhallitus pyytää kaavaehdotuksesta lausunnot viranomaisilta ja yhteisöiltä, joiden toimialaa kaavoitus käsittelee.

Päätös
Hyväksyi.

Merkittiin, että keskustelun kuluessa Pasi Kilpeläinen ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Pasi Kilpeläisen ehdotus raukesi kannattamattomana.

Pasi Kilpeläinen jätti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

"Jätän asiasta erillisen mielipiteen puutteellisen valmistelun takia. Vuolijoen alueelta ei ole tehty yhtään luotettavaa melumittausta tuulivoima-alueilta, joiden mittaustuloksia voitaisiin hyödyntää ja käyttää mm tässä Luokakankaan kaavassa. Melumallinnuksia ei voi pitää luotettavina."

Merkittiin, että kaavakonsultti Ismo Vendelin AFRY Finland Oy:stä, kaupunginarkkitehti Anne Siltavuori ja kaavasuunnittelija Minna Väyrynen Kajaanin kaupungilta osallistuivat asiantuntijoina kokoukseen tämän asian esittelyn ajan klo 15.12-15.40.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, 26.05.2026, § 174

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Väyrynen, Kaavasuunnittelija, minna.vayrynen@kajaani.fi
Enja Kymäläinen, Kaavasuunnittelija, enja.kymalainen@kajaani.fi

Liitteet

1 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 18.05.2026 kaavakartta
2 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 18.05.2026 kaavaselostus
3 Selostuksen liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 27.1.2026
4 Selostuksen liite 2. Havainnekuvat
5 Selostuksen liite 3. Arkeologisen inventoinnin raportti
6 Selostuksen liite 4. Luontoselvitysraportti (sisältää Linnusto ja lumijäljet -liitteen)
7 Selostuksen liite 5. Talaskankaan Natura-arviointi ja Otannevan Natura tarvearviointi
8 Selostuksen liite 6. Melumallinnusraportti
9 Selostuksen liite 7. Välkemallinnusraportti
10 Selostuksen liite 8. Asukaskyselyraportti
11 Selostuksen liite 9. Viranomaisneuvottelun 19.4.2023 muistio
12 Selostuksen liite 10. Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet
13 Selostuksen liite 11. Kaava-alueen ja laskennallisen 40 dB melualueen rajaukset
14 Selostuksen liite 12. Kajaanin Tuulivoimaohjelman 2035 kriteerien toteutuminen
15 Selostuksen liite 13. Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuralle
16 Selostuksen liite 18. Viranomaisneuvottelun 16.10.2025 muistio

Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena osayleiskaavana siten, että sitä on mahdollista käyttää tuulivoimaloiden rakentamislupien perusteena alueidenkäyttölain 77a §:n mukaisesti. Alueella ei ole voimassa olevaa osayleiskaavaa. Kaava-alue sijaitsee noin 30 km Kajaanin keskustasta ja noin 4,5 km Otanmäen taajamakeskustasta lounaaseen ja sen pinta-ala on noin 18 km^2. Osayleiskaavassa on esitetty seitsemän (7) kokonaiskorkeudeltaan enimmillään 300 metrin ja noin 6-14 MW:n tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Tuulivoimapuistoa suunnittelee Pohjan Voima Oy:n tytäryhtiö Luolakankaan Tuulipuisto Oy. Osayleiskaavatyön kaavakonsulttina on toiminut AFRY Finland Oy.

Osayleiskaava on kaupunginhallituksen päätöksillä tullut vireille 12.1.2022, kaavaluonnos nähtäville vuonna 2024 ja kaavaehdotus nähtäville vuonna 2025. Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaehdotus (2. kaavaehdotus) oli uudelleen nähtävillä AKL 65 §:n sekä MRA 19 §:n mukaisesti 25.2.-27.3.2026 välisen ajan. Luonnos- ja ehdotusvaiheissa saatuun palautteeseen on annettu vastineet ja palaute ja vastineet on otettu huomioon kaavaratkaisussa. Kaavan vaikutuksia on arvioitu kaavoituksen kulun aikana osana kaavatyötä ja erillisissä selvityksissä.

2. kaavaehdotuksen nähtävillä olon aineistosta saatiin 17 lausuntoa ja 2 muistutusta. Annettu palaute ja niihin laaditut vastineet ovat raporttina kokonaisuudessaan kaavaselostuksen liitteessä 10. Saadussa palautteessa nousivat keskeisimmin esiin samat näkökohdat kuin osayleiskaavoituksen aiemmissa vaiheissa. Lausunnoissa ja muistutuksissa otettiin kantaa ja tuotiin esille tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle

aiheuttamat häiriöt, melu- ja välkevaikutukset, yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa, vaikutukset ekologisiin yhteyksiin, metsäalueiden pirstoutumiseen ja luontoarvoihin sekä virkistyskäyttöön ja lähialueen asumisviihtyvyyteen. Lisäksi nostettiin esille suhdetta Kajaanin tuulivoimaohjelma 2035:n toteutumiseen. Kaavaehdotuksen jälkeiset kaavaan tehdyt muutokset todettiin Metsähallituksen ja Lupa- ja valvontaviraston mukaan riittävästi huomioiduksi. Luonnonvarakeskus ja luonnonsuojelujärjestöt nostivat esille susiarviointien tarkkuuden. Lupa- ja valvontavirasto esitti tarpeen tarkentaa vesienhallinnan huomiointia.

2. EHDOTUSVAIHEEN NÄHTÄVILLÄ OLON JÄLKEEN TEHDYT MUUTOKSET KAAVAKARTTAAN

Osayleiskaavan 2. kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen annettujen lausuntojen ja muistutusten perusteella tehtiin osayleiskaavaan vähäinen tarkennus. Kaavakarttaan on teknisenä tarkistuksena lisätty vesienhallintaa koskeva yleismääräys.

Lisäksi kaavaselostusta täydennettiin ja päivitettiin määräyksen osalta ja kaavaselostuksen liitteeseen 10 (Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet) lisättiin palautteet ja vastineet.

Tehdyt tarkennukset ovat vähäisiä eivätkä muuta kaavaratkaisua niin merkittävästi, että ehdotus tulisi asettaa uudelleen nähtäville.

LIITTEET

Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 18.05.2026 kaavakartta
Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 18.05.2026 kaavaselostus
Selostuksen liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (päivitetty 27.1.2026)
Selostuksen liite 2. Havainnekuvat
Selostuksen liite 3. Arkeologisen inventoinnin raportti
Selostuksen liite 4. Luontoselvitysraportti (sisältää Linnusto ja lumijäljet -liitteen)
Selostuksen liite 5. Talaskankaan Natura-arviointi ja Otannevan Natura-tarvearviointi
Selostuksen liite 6. Melumallinnusraportti
Selostuksen liite 7. Välkemallinnusraportti
Selostuksen liite 8. Asukaskyselyraportti
Selostuksen liite 9. Viranomaisneuvottelun 19.4.2023 muistio
Selostuksen liite 10. Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet (päivitetty 18.5.2026), ja salassa pidettävä versio
Selostuksen liite 11. Kaava-alueen ja laskennallisen 40 dB melualueen rajaukset
Selostuksen liite 12. Kajaanin Tuulivoimaohjelman 2035 kriteerien toteutuminen (päivitetty 27.1.2026)
Selostuksen liite 13. Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuralle (päivitetty 27.1.2026)
Selostuksen liite 14. Susireviiriselvitys, salassa pidettävä
Selostuksen liite 15. Maakotkaan kohdistuvien vaikutusten arviointi, salassa pidettävä
Selostuksen liite 15a. Maakotkaselvityksen maastoraportti, salassa pidettävä
Selostuksen liite 16. Linnustoselvityksen tulokset salassa pidettävien lajien osalta,

salassa pidettävä
Selostuksen liite 17. Viranomaiskäyttöön tarkoitettu Natura-liite, salassa pidettävä
Selostuksen liite 18. Viranomaisneuvottelun 16.10.2025 muistio

Selostuksen liitteinä olevat aineistot, joiden jäljessä on teksti salassa pidettävä, ovat Julkisuuslain (621/1999) 24 § kohta 14: uhanalaiset eläin- ja kasvilajit tai arvokkaat luonnonalueet mukaisia salassa pidettäviä asiakirjoja.

Aineisto on kaupungin verkkosivulla https://www.kajaani.fi/luolakankaan-tuulivoimapuiston-osayleiskaava/

Lisätietoja asiasta antaa kaavasuunnittelija Minna Väyrynen, p. 040 1319 437 ja kaavasuunnittelija Enja Kymäläinen, p. 040 1596 873, sähköpostit muodossa etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Ehdotus
Esittelijä: Joni Partanen, Talousjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan (18.05.2026).

Päätös
Hyväksyi.

Merkittiin, että keskustelun kuluessa Pasi Kilpeläinen ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Pasi Kilpeläisen ehdotus raukesi kannattamattomana.

Pasi Kilpeläinen jätti päätökseen seuraavan sisältöisen eriävän mielipiteen:

"Jätän asiasta eriävän mielipiteen puutteellisen valmistelun takia. Vuolijoen alueelta ei ole tehty yhtään luotettavaa melumittausta tuulivoima-alueilta, joiden mittaustuloksia voitaisiin hyödyntää ja käyttää mm tässä Luolakankaan kaavassa. Melumallinnuksia ei voi pitää luotettavina."

Merkittiin, että kaavakonsultti Ismo Vendelin AFRY Finland Oy:stä, kaavasuunnittelija Minna Väyrynen ja kaavasuunnittelija Enja Kymäläinen Kajaanin kaupungilta osallistuivat asiantuntijoina kokoukseen tämän asian esittelyn ajan klo 14.06-14.27.

Kaupunginvaltuusto, 09.06.2026, § 56

Valmistelija / lisätiedot:

Minna Väyrynen, Kaavasuunnittelija, minna.vayrynen@kajaani.fi
Enja Kymäläinen, Kaavasuunnittelija, enja.kymalainen@kajaani.fi

Liitteet

1 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 18.05.2026 kaavakartta

2 Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 18.05.2026 kaavaselostus
3 Selostuksen liite 1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 27.1.2026
4 Selostuksen liite 2. Havainnekuvat
5 Selostuksen liite 3. Arkeologisen inventoinnin raportti
6 Selostuksen liite 4. Luontoselvitysraportti (sisältää Linnusto ja lumijäljet -liitteen)
7 Selostuksen liite 5. Talaskankaan Natura-arviointi ja Otannevan Natura tarvearviointi
8 Selostuksen liite 6. Melumallinnusraportti
9 Selostuksen liite 7. Välkemallinnusraportti
10 Selostuksen liite 8. Asukaskyselyraportti
11 Selostuksen liite 9. Viranomaisneuvottelun 19.4.2023 muistio
12 Selostuksen liite 10. Palauteraportti ja kaavan laatijan vastineet
13 Selostuksen liite 11. Kaava-alueen ja laskennallisen 40 dB melualueen rajaukset
14 Selostuksen liite 12. Kajaanin Tuulivoimaohjelman 2035 kriteerien toteutuminen
15 Selostuksen liite 13. Vaikutukset ekologisiin yhteyksiin ja metsäpeuralle
16 Selostuksen liite 18. Viranomaisneuvottelun 16.10.2025 muistio

Ehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan (18.05.2026).

Äänestykset
Kaupunginhallitus pohjaehdotus, kaava hyväksytään JAA – Tea Heikkisen ehdotus; kaava hylätään EI

Jaa
Teemu Niva
Harri Savonen
Minna Leinonen
Aila Tartia-Jalonen
Venla Österberg
Aki Räisänen
Paavo Enroth
Pentti Malinen
Teemu Takalo
Markku Oikarinen
Helena Ohtonen
Mikko Alakärppä
Eveliina Kinnunen
Hannu Kemppainen
Markus Leinonen
Sami Sainio
Kari Hyvönen
Raimo Piirainen
Reija Korkatti
Heikki Hekkala
Matti Heikkinen

Jaakko Perhovaara
Hannu Suutari
Teemu Ikonen
Jari Lindh
Esa Ahonen
Leena Törrö
Karoliina Kuvaja
Antero Kyllönen
Miikka Kortelainen
Johanna Heikkilä
Peppiina Kahakka
Paavo Niemelä
Toivo Kyllönen
Jouni Lämpsä
Noora Kyllönen
Mousa Najafi

Ei

Pasi Kilpeläinen
Tea Heikkinen
Risto Oikari
Juha Urpilainen
Veli-Matti Karppinen
Anssi Manninen
Jyrki Lesonen
Hanna Valtonen
Joel Tuhkanen
Anni Rimpiläinen
Sami Halonen
Jenny Karjalainen
Sonja Laurila
Kaija Patronen

Päätös

Käydyn keskustelun kuluessa Tea Heikkinen ehdotti, että Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava hylätään.

Tea Heikkisen ehdotusta kannattivat Risto Oikari, Hanna Valtonen, Pasi Kilpeläinen ja Juha Urpilainen.

Koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, tuli suorittaa äänestys.

Kaupunginhallitus pohjaehdotus, kaava hyväksytään JAA – Tea Heikkisen ehdotus; kaava hylätään EI

Suoritettiin äänestys, jossa kaupunginhallituksen pohjaehdotus JAA – Tea Heikkisen ehdotus EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin JAA ääniä 37 ja EI ääniä 14.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen pohjaehdotuksen tulleen päätökseksi eli Luolakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava hyväksyttiin.

Merkittiin, että Kajaanin kaupungin kaavasuunnittelija Minna Väyrynen (klo 14.08-15.02) ja kaavasuunnittelija Enja Kymäläinen (klo 14.08-15.02) sekä konsulttI Ismo Vendelin AFRY Finland Oy:stä (klo 14.08-14.29) osallistuivat kokoukseen asiantuntijoina tämän asian käsittelyn ajan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Päätös on julkaistu Kajaanin kaupungin verkkosivuilla 12.6.2026.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta laaditun otteen oikeaksi todistaa

Kajaanissa 12.6.2026

Paula Halonen
pöytäkirjanpitäjä

Tämä on päätöksen virallinen tiedoksianto.
Päätös on lähetetty sähköisesti tiedoksi 12.6.2026.
Valitusaika päättyy 20.7.2026.

Tiedoksianto asianosaiselle
Ote

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kunnallisvalitus

§56

Kunnallisvalitusohje

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksiantopäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä

- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai

- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU
Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 OULU
Faksi: 029 56 42841

Puh. 029 56 42800
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);

- vaatimusten perustelut;

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksen tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Oikeudenkäyntimaksu hallinto-

oikeudessa on 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, eli hyväksyy valittajan vaatimukset.

Pöytäkirja:

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Kajaanin kaupungin kirjaamosta

Postiosoite: PL 133, 87101 Kajaani

Käyntiosoite: Pohjolankatu 13, Kajaani

Sähköpostiosoite: kajaani@kajaani.fi

Puhelinnumero: 08 61551 (vaihde)

Kirjaamon aukioloaika on ma - pe klo 9-15.